

Nr 595

Av herr Nilsson i Tvärälund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1957/58 m. m.

I proposition 1955:110 framlade Kungl. Maj:t förslag till ändrad organisation av kavalleriet, innebärande bl. a. att arméns rid- och körskola fr. o. m. budgetåret 1957/58 skulle förläggas till Norrlands dragonregemente i Umeå, varvid hittillsvarande ridskola vid Strömsholm skulle dras in. Härigenom kunde vissa kostnader inbesparas. Riksdagen uttalade emellertid i enlighet med statsutskottets hemställan (SU 1955:128), att frågan om skolans indragning borde anstå i väntan på resultatet av en pågående utredning om inrättande av en civil körskola vid Strömsholm.

I proposition till 1956 års riksdag, nr 110, anmäldes att betänkande med förslag om inrättande av en civil körskola och hästdepå vid Strömsholm avgivits till jordbruksministern, men att något förslag om inrättande av en sådan skola inte skulle föreläggas riksdagen. Ridskolan vid Strömsholm förutsattes därför — såsom föreslagits 1955 — bli indragen fr. o. m. budgetåret 1957/58, i samband varmed körutbildning skulle börja vid Norrlands dragonregemente. Kungl. Maj:ts förslag bifölls av riksdagen. Statsutskottet (utl. 121) hade emellertid hemställt att arméns ridskola alltjämt skulle vara förlagd till Strömsholm och att förslag om inrättande av en civil körskola där skulle föreläggas riksdagen. Utskottet förutsatte att en skäligen del av kostnaderna för denna skola skulle bestridas av intresserade skogs- och jordbruksorganisationer. I riksdagsdebatten uttalade försvarsministern att frågan om rid- och körskolans förläggning skulle kunna omprövas ifall — innan flyttningen till Umeå skedde — enskilda intressenter vore beredda att täcka merkostnaderna för en civil körskola vid Strömsholm.

Sedan riksdagen fattade sitt beslut om indragning av ridskolan vid Strömsholm och påbörjande av körutbildning vid Norrlands dragonregemente har vid överläggningar mellan företrädare för olika intressenter utfästelser gjorts att under fem år täcka de till 150 000 kronor per år beräknade merkostnaderna för rid- och körskolans förläggning till Strömsholm samt statens extra kostnader för eivla kurser vid skolan.

Med anledning av önskemålen från civila intressenter om samordning av den civila och den militära rid- och körutbildningen och då detta kan ske utan merkostnader för statsverket, anser sig försvarsministern i proposition till årets riksdag (1957:110) kunna tillstyrka att rid- och körskolan tills vidare ligger kvar vid Strömsholm. Frågan om skolans förläggning bör givetvis, framhåller

statsrådet, tas upp till omprövning framdeles om förhållandena skulle ge anledning därtill.

Ridskolans bibehållande vid Strömsholm aktualiserar vissa personalindragningar vid Norrlands dragonregemente, heter det vidare i propositionen. Denna fråga torde få prövas i samband med att den nya organisation, som betingas av regementets omvandling till bataljon, fastställs av Kungl. Maj:t, vilket beräknas ske under det närmaste halvåret.

De civila önskemål, som talar för ridskolans bibehållande vid Strömsholm, bör och måste enligt vår uppfattning vägas mot de önskemål — såväl militära som civila — som talar för att körutbildning bör igångsättas vid Norrlands dragonregemente i enlighet med 1956 års riksdagsbeslut. Några av dessa önskemål och skäl skall här redovisas.

Den militära ridutbildningen hade en synnerligen naturlig och lämplig förläggningsort vid Strömsholm så länge vår försvarsorganisation upptog inte mindre än sju kavalleriregementen söder om Dalälven och endast ett norr därom. Situationen blir en annan i och med att vi framdeles kommer att ha endast ett beridet regemente och detta beläget i Umeå. Av hästbeståndet skall 360 finnas vid K 4 i Umeå mot endast 60 respektive 15 på K 1 respektive K 3. Av infanteriregementena skall endast de sju nordligaste bibehålla hästar i sin organisation. Mot bakgrunden härav förefaller det mest naturligt och lämpligt att den militära rid- och körutbildningen bedrivs till övervägande del i Norrland, där tjänstgöringen skall äga rum. Endast härigenom kan manskap och hästar bibringas den önskvärda för att inte säga nödvändiga anpassningen till och förtrogenheten med den terräng och de klimatförhållanden där de skall ha sin verksamhet, exempelvis stort snödjup och stark kyla. Utbildningen i vintertjänst vid Strömsholm har av naturliga skäl visat sig vara otillfredsställande. En god utbildning förutsätter att såväl hästar som rid- och körpersonal under övningstiden är knutna till det militära förbandet, till övningstruppen. Den nu föreslagna organisationsplanen bryter mot allmänt vedertagen utbildningspraxis att truppslagskolor skall ha tillgång till övningstrupp. Det bör också vara angeläget att driva utbildningen av instruktörer i direkt anknytning till förbandet, då man härigenom kan träna dem i truppföring under norrländska förhållanden. Ett intimt samband med det levande förbandet torde över huvud vara nödvändigt för att nå en god utbildning. Erfarenheten har t. ex. visat att en god ryttare inte alltid är en god truppförare. Den föreslagna planen för Strömsholm upptar huvudsakligen varmblodiga hästar. Truppen och instruktörerna blir således inte skolade och förtrogna med den kallblodiga hästen, som skall användas i infanteriregementenas organisation.

De lokala förutsättningarna för den av 1956 års riksdag beslutade utbildningen vid Norrlands dragonregemente är goda. Regementet förfogar över två ridhus med dubbla ridbanor och torde i detta avseende vara bättre lottat än ridskolan vid Strömsholm. Veterinärutrustningen är enligt uppgift från sakkunnigt håll av högsta klass. Vid K 4 finns två militärveterinärer. Det kan också fram-

hållas att 65 remonter avses att per år placeras i Umeå, d. v. s. hela nyrekryteringen. För utbildningens förläggning till K 4 talar inte minst den omständigheten att såväl beriden som hästanspänd trupp finns vid regementet. Eftersom den militära rid- och körutbildningens organisation över huvud blir så liten som nu avses, så bör den enligt vår mening förläggas till den plats där huvudparten av hästbeståndet finns, alltså i Umeå.

Även viktiga civila intressen talar för utbildningens förläggning till Umeå. Både de kuskar och de hästar som är engagerade i den civila skogskörseln i Norrland har en relativt hög medelålder, varför en nyrekrytering är angelägen. En kombinerad militär-civil körutbildning under norrländska förhållanden skulle kunna fylla en viktig uppgift. Utbildningen borde inriktas på både varmbloods- och kallblodshästar. (Det kan nämnas att en nyligen hållen kurs vid Strömsholm för utbildning av skogskörare enligt uppgifter i pressen dominerades av deltagare från Norrland.) Som skäl för utbildningens förläggning till Umeå synes även kunna anföras det förhållandet att domänverkets och skogsbolagens största skogstillgångar är belägna i Norrland.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen med avslag på punkt 14 i Kungl. Maj:ts proposition nr 110 i vad punkten gäller ovan angivna förslag måtte besluta att ridskolan vid Strömsholm skall dras in från och med budgetåret 1957/58 samt

att i samband därmed körutbildning vid K 4 skall påbörjas.

Stockholm den 2 april 1957

Jan-Ivan Nilsson
i Tvärålund

E. Oskar Åkerström

John Eriksson
i Bäckmora

Harald Larsson
i Hedenäset

Oscar Andersson

Uddo R. Jacobson

Gösta Skoglund
